158. štev. V Ljubljani, četrtek 7. julija 1921. Poštnina plačana v gotovini. IV. leto.

Velja v Ljubljani in po pošti:
celo leto . K 360·—
pol leta . . . „ 180·—
četrt leta . . „ 90·—
za mesec . „ 30·—

Za inozemstvo:
celo leto K 480·—
pol leta . . . „ 240·—
četrt leta „ 120·—
za mesec . „ 40·—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:
celoletno . . 8 dolar.
polletno . 4 dolarje
četrtletno . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se zaračunajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 55 mm širok prostor za enkrat 2 K za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6/I. Telefon štev. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 1·60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Vprašanje kraljevih namestnikov.

Ivan Hribar namestnik v Ljubljani. Dr. Vošnjak njegov naslednik v Pragi.

Beograd, 6. jul. Ker bo poslanik Ivan Hribar imenovan za kraljevega namestnika v Ljubljani, bo postal poslanik v Pragi dr. Bogumil Vošnjak.

Beograd, 6. jul. Včeraj bi se imela vršiti seja ministrskega sveta, pa se je vršila radi bolezni ministrskega predsednika samo konferenca. Danes se je mislilo razpravljati vprašanje pokrajinskih namestnikov. Pašič je predlagal za namestnika v Ljubljani Ivana Hribarja. V Sarajevem ostane Djurdjevič, v Splitu pa dr. Desnica.

Beograd, 6. jul. V zvezi s kandidaturo našega poslanika v Pragi Ivana Hribarja za kraljevega namestnika v Ljubljani se omenja, da bo v slučaju, ako postane poslanik Hribar kraljevi namestnik v Ljubljani, imenovan za našega poslanika v Pragi dr. Bogumil Vošnjak. To je toliko lažje mogoče, ker je dr. Vošnjak kandidiral za poslanca samo pod pogojem, da ga njegova stranka takoj razreši mandata, ko se konča delo v ustavotvorni skupščini. Vodstvo parlamentarnega kluba slovenske samostojne kmetijske stranke bi v tem primeru prevzel poljedelski minister Pucelj. — (Če se Pašič vsled včerajšnje moralne zaušnice, ki so jo dali dr. Vošnjaku naši univerzitetni profesorji, ne bo premislil.)

Novi nemiri v Italiji.

Genua, 5. julija. V Sestri Penante so fašisti napadli sprevod, ki je spremljal na pokopališče ubite komuniste. Vojaštvo je napravilo red z strojnicami. Število mrtvih in ranjenih še ni znano. Fašisti so na to porušili Delavski dom.

Vivenca, 6. jul. Delavske organizacije so proglasile splošno stavko, ker sta bila tukaj ubita dva komunista.

Državni proračun za leto 1920-21.

Beograd, 6. jul. Proračun za leto 1920/21 je tiskan in dostavljen narodni skupščini. Izdatki znašajo 2,947,852.250 dinarjev, dohodki pa 1.954,456.469 dinarjev in 7.718 milijonov 885.319 kron.

Prometna pogajanja z Italijo.

Beograd, 6. jul. Včeraj je odpotoval v Trst pomočnik generalne direkcije ministrstva za promet Deroko, da se pogaja z Italijani radi vzpostavitve prometa med Reko in Bakrom odnosno z Zagrebom.

DRAGINJSKE DOKLADE ZA ČASTNIKE.

Beograd, 6. jul. Ministrski svet je sklenil, da se vsem častnikom prizna poleg dosedanjih dodatkov še posebna doklada za velike izdatke za obleko in druge potrebščine, in sicer oženjenim častnikom po 400 dinarjev, neoženjenim pa po 200 dinarjev na mesec.

HADŽIČ BO DEMISIONIRAL.

Beograd, 6. jul. Kakor trdijo, bo vojni minister general Hadžič demisioniral, nakar bo postal adjutant regenta ali pa se bo vrnil na svoje prejšnje mesto poveljnika armije v Zagrebu. Vojni minister bi postal general Zerevič.

BOLGARIJA ZAHTEVA TRACIJO.

London, 6. julija. „Times“ javlja iz Zofije, da se opaža v Bolgariji gibanje, ki ima namen pridobiti nazaj Vzhodno Tracijo. Pristaši tega gibanja upajo, izsiliti revizijo neuillyske mirovne pogodbe, ako bi Kemal imel nadaljnje uspehe proti Grkom.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA.

Rim, 6. jul. Iz Angore poročajo, da napredujejo Turki napram Sabandji in preganjajo Grke, ki beže proti jugu.

Angora, 6. jul. Turško frontno poročilo od 5. t. m.: V okolici Bagčedžija se vršijo ljuti boji. Na drugih frontah vlada mir.

ANGLEŽI ZASEDEJO CARIGRAD.

London, 6. jul. Listu „Times“ prihajajo iz Carigrada jako resna poročila. Zdi se, da bo potrebno, podvzeti mednarodne ukrepe, da se obvaruje svoboda morskih ožin. V tem slučaju je treba računati, da nastopi angleška mornarica.

ANGLIJA PROTI KEMALISTOM.

London, 6. julija. Kakor poroča „Daily Mail“, so angleški oficijelni krogi absolutno zoper vsak poizkus, pomagati kemalistom v Carigradu. Kakor javlja omenjeni list, da bo Italija, Romunija, Čehoslovaška in Jugoslavija sklenili dogovor, da nastopijo zoper Bolgarijo, ako bi v Traciji sodelovala s Turki.

ROMUNSKA ZASEDE CARIGRAD.

Pariz, 6. jul. (Izv.) Kakor poročajo iz Carigrada, so zasedli Kemalisti skoro celi polotok Ismid in vdrli v nevtralno cono. V Carigradu se snujejo načrti, da bi poslala Romunija svoje čete v Carigrad za vzdrževanje mira in reda.

DEL GRŠKE ARMADE V RAZSULU.

Carigrad, 6. jul. Kakor se govori, se nahaja grška armada, ki stoji pri Brusi, v razsulu.

POLOŽAJ V GORNJI ŠLEZIJI.

Pariz, 6. jul. Listi se bavijo z dogodki v Bytomu ter poudarjajo zlasti način, kako je bil francoski major ubit. Soglasno zahtevajo energične odredbe, da se prepreči ponovitev takih dogodkov. Kakor poroča »Journal«, namerava poslanec Le Fevre zahtevati od vlade izjavo o bytomskih dogodkih.

Berlin, 6. jul. Po vesti »Berliner Tageblitta« je bilo vsled dogodkov v Bytomu zaprtih več nadaljnjih talcev, večinoma voditelji nemških strank in strokovnih organizacij.

ČIČERIN PROTESTIRA PROTI POLJSKEMU POSTOPANJU.

Moskva, 6. jul. Ljudski poverjenik za zunanje posle Čičerin je poslal poljskemu zunanjemu ministru noto, v kateri izjavlja nastopno: Ruska vlada z obžalovanjem ugotavlja, da poljska vlada ne uvažuje določb člena V. mirovne pogodbe v Rigi, ki določa, da se imata obe državi ogibati vmešavanja v notranje zadeve svoje sosede. Poljske oblasti se udeležujejo na dejanjih, ki otežkočajo izvršitev obveznosti, katere je prevzela Poljska. V Varšavi obstoja ruska protirevolucionarna zveza in organizacije, katere poljska vlada oficijelno podpira. Te organizacije pripravljajo upore na Ruskem in ustanavljajo talna društva ter organizacije. Končno zahteva nota, da poljska vlada odreče podporo protirevolucionarnih družb in da zapre nekatere osebe.

NEMČIJA PLAČUJE.

Berlin, 6. jul. Listi javljajo, da se je sestavil načrt nemško francoskega dogovora o dobavi blaga in sirovin v vrednosti 15 milijonov. Predvideno je med drugim tudi tako blago, ki se more prodati naprej. Razen tega pride v poštev tudi nakup 500 nemških lokomotiv in 25.000 železniških vagonov.

FINANČNA REFORMA V NEMČIJI.

Berlin, 6. jul. V državnem zboru je po rešitvi različnih vprašanj povzel besedo državni kancelar dr. Wirth, ki je govoril o predstoječi finančni reformi. Državni kancelar je med drugim povedal: Redno gospodarstvo izkazuje 48.5 milijard izdatkov, med tem 35.8 milijard za prave državne potrebe. Izredno gospodarstvo izkazuje 59 milijard, med tem 26.6 milijard za izvedbo mirovne pogodbe. Obnove, katere mora Nemčija izvršiti, se cenijo na 3.3 milijarde zlatih mark. Stroški zasedbe še niso plačani. Dalje je državni kancelar omenjal, da je treba kriti stroške kontribucije s tekočimi dohodki. V to svrho bo treba zvišati davke. Končno je državni kancelar pozval zbornico, naj ustvari predpogoje za izvedbo finančne reforme.

Italijanske aspiracije.

Koncem preteklega meseca je priobčil tržaški »Piccolo della Serra« zelo značilen članek, ki v njem predočuje Rečanom in ekstremnim fašistovskim politikom pomen rapalske pogodbe ter jim svetuje, da se sprijaznijo z dejstvi, ki jih je ta pogodba ustvarila. Jugoslavija da tvori zaledje obrežnih italijanskih mest, predvsem Trsta, Reke in Zadra in preko Jugoslavije vodijo vse železnice, ki spajajo Italijo z Češkoslovaško in Nemško Avstrijo. Le v sporazumu z Jugoslavijo bo mogoče doseči Italiji hegemonijo ob Donavi in na Balkanu.

Kar je povedal italijanski novinar v svoji naivnosti, je tudi mišljenje oficielnih italijanskih politikov. Italija je redila Machiavellija, ki je napisal slovito knjigo o vzgoji srednjeveškega kneza (v slovenskem prevodu izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani) in po njegovih načelih se ravna še danes vsa italijanska politika.

Svetovna vojna ni uresničila Italiji vseh teritorialnih zahtev in želj. Gotovo je, da že danes Italija išče druga pota in sredstva, da zadosti svojemu ekspanzivnemu in imperialističnemu hotenju. Gospodarsko zavojevanje Podonavja in Balkana, to je cilj, ki ga hoče sedaj Italija stopnjema doseči in ta cilj je za Italijo bolj gotov in uspešen, za nas pa nič manj nevaren, kakor politična nadvlada. Ker brez gospodarske ne more trajno obstojati niti politična svoboda.

Z razpadom Avstro - Ogrske je Italija zgubila na Balkanu svojega najnevarnejšega tekmeca. Na Balkanu sta se kresali ostrini obeh velesil in Albanija je bila za obe trajen vir sporov. Italija pa danes misli, da je naravna dedinja interesne sfere uničene Avstro - Ogrske in iz tega vidika nam je njeno odkrito prijateljstvo do Nemčije, ki ga je pokazala v koroškem in gornješlezijskem vprašanju prav lahko razumljivo. Ta misel italijanske politike ji daje tudi smer za stališče napram našim notranje - političnim razmeram. Italija najdaljo ni hotela priznati naše države ter je poznala samo Srbijo. Vsled svojega imperializma in vsled lažjega udejstvovanja je hotela Črno goro, kraljevino Srbijo, republiko Hrvatsko in morda bi pristala tudi na kako slovensko ljudovlado. Ker vse te države in državice bi bile kakor ustvarjene za gospodarski in politični eksploatacijski objekt italijanske ekspanzivnosti.

Ta italijanska tendenca bo tudi trajna nevarnost za naše notranje - politične razmere, ki jo je vlada s sedanjo ustavo naravnost podprla, ker je z njo okrepila plemenska in socialna nasprotstva, mesto da bi evolucijskim potom gradila in vzgajala močno in enotno državo, ki bi lahko kljubovala našemu najnevarnejšemu sosedu.

Italija vodi pri njeni politiki hladen razum, kar je pri državi, ki jo je vedno vodil sacro egoismo, tudi razumljivo. Prijateljstvo Rima s Prago in Bukarešto je plod zavestnega in dalekovidnega stremljenja po gospodarski hegemoniji od strani Italije. Gospodarska konferenca naslednstvenih držav v Portorose, ki se je že večkrat predložila, je predvsem delo Italije. Konferenca se bo sicer vršila pod lepodonečim geslom nujne gospodarske pomoči Avstriji in medsebojne ureditve gospodarskih odnošajev med naslednstvenimi državami, a gotovo je, da bo skušala Italija pri tem doseči v srednji Evropi gospodarsko nadvlado.

Za našo državo je to večje in načelnejše važnosti, kot za vse ostale udeležence. Med nami in Italijo še ni izgovorjena zadnja beseda v politično - teritorialnih vprašanjih, zato se moramo že od vsega začetka zavarovati proti vsaki najmanjši gospodarski odvisnosti od te strani.

Jugoslavija se mora trajno boriti proti italijanski nadvladi ob Donavi in na Balkanu, ker bi ta nadvlada pomenila prvi poraz v našem boju za neosvobojene rojake.

ZASEDANJE ITALIJANSKEGA PARLAMENTA.

Rim, 6. jul. (Izv.) Ministrski svet je sestavil program za prihodnjo sejo. Zasedanje se prične 20. julija in bo trajalo do 6. avgusta.

V RUSIJI ZADRŽANI EVROPSKI KOMUNISTI.

Bergen, Švica, 6. jul. (Izv.) V vlaku vozečem izMoskve v Hartov so bili zadržani nekateri zapadno evropejski komunisti, med njimi tudi prosluli Bela Khun.

NAPAČNO ŽIGOSANJE MADŽARSKE KRONE.

Dunaj, 6. jul. (Izv.) Zastopnik devizne centrale dvorni svetnik Stankovič je izjavil z ozirom na neveljavno žigosane madžarske note, da se slednje od pravih povsem ne more razločevati. Žigosanje pravih not se je izvršilo od strani ogrskih zavodov na tako primitiven način, da zadene tozadevna krivda tudi ogrsko vlado, ki naj si pripiše posledice te odgovornosti sama sebi.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

Zagreb: Efekti: Banka za Primorje 700—750, Eskomptna banka 645—654, Jadranska banka 1800—1850, Hipot. banka 350 do 700, Jugoslovenska banka 535—540 (590), Ljubljanska kreditna 810—820, Prašteđiona 5100—5150, Srpska banka 705—710, Riječka pučka banka 420—429.

Beograd: Valute: dolarji 35.70—36.85 (30.6—70.6), franc. franki 298—301, marke 53—53.25, (53.20), avstr. krone 5.75 do 5.80, leji 57.25—57.50, drahme 185—195, napoleondori 122.50—123.

Curih: Devize: Berlin 7.95, Newyork 7.94, London 22.15, Pariz 47.45, Milan 28.97, Praga 7.90, Budimpešta 2.20, Zagreb 3.90, Bukarešta 3.80, Varšava 0.37, Dunaj 0.97, avstrijske nežigosane krone 0.83.

Dunaj: Valute: Dolarji 732—736, marke 988—994, funti 2725—2745, franc. franki 5870—5910, lire 3562.05—3582.05, dinari 1904—1924, poljske marke 41.75—43.75, švicarski franki 12375—12425, češkoslovaške krone 978—984, madžarske krone 273.40—276.40.

Pošljite naročnino!

Zelena luč.

Berlin.

(Dalje.)

Lastnik penzionata je od strahu zamolklo vzkriknil, vzmahnil z rokami nad glavo in se zrušil brez moči v naslanjač. Šele čez nekaj časa se je osvestil. Z vidnim trudom je odprl trepalnice in stekleno pogledal detektiva. »Kako menite,« je mirno nadaljeval Američan, »ali je pogodba še pri vas?«

»O tem nidvoma,« je odgovoril Wendland s slabotnim glasom. »Še danes sem jo videl, preden sem se odpravil k vam.«

»Ali pojde vaša oproga nocoj kam z doma?«

»Ne.«

»Kdaj hodi navadno spat?«

»Ob polindvanajstih.«

»Rad bi si ogledal listino.«

Lastnik penzionata se je izprva obotavljal.

»Oprostite, Mr. Jenkins. Ne vem, ali sem upravičen, pokazati vam tako važen spis.«

Mr. Jenkins je gledal nekaj hipov v tla; nato je odgovoril tiho: »Vidim, gospod Wendland, da se še zdaj ne zavedate, kakšen je položaj. V pismu, ki ga imam tu, pri sebi, se nahaja zaporno povelje. Veste, na koga se glasi?... Na vas in vašo soprogo. Osumljena sta, da sta poneverila spis in ga ponudila tuji državi. Le moje besede je treba, pa vaju zapro. Hotel je obkoljen. Ako tedaj ne želite, da odredim vašo aretacijo, mi pomagajte iskati pravega storilca.«

Lastnik penzionata je nekaj hipov s težavo lovil sapo. Nazadnje je odgovoril z vidnim naporom: »Ako je stvar takšna, Mr. Jenkins — potem seveda moram storiti, kar zahtevate od mene. Kakšne so vaše želje?

»Vaša žena leže ob polidvanajstih spat. Ostanite toliko časa pri meni; večerjala bova kar tu spodaj v restoranu. Nato se odpelieva skupaj na vaš dom.«

Ura je utegnila biti polidveh zjutraj, ko sta se napotila gospod Wendland in njegov spremljevalec po tihih cestah Zverinjaka. V daljavi je zamolklo izzvenevalo šumno velikomestno življenje. Tu, jedva 200 metrov od kraja mesta, je vladal brezljuden pokoj. Le tuintam se je slišalo oddaleč zamolklo trobljenje avtomobilov. In čim bolj sta se bližala svojemu cilju, tem tiše in redkeje so ju dohajali zvoki življenja.

Gospoda sta stopala počasi svojo pot. Oba sta bla globoko zamišljena. Hiše tega uglednega okraja je že davno odevalo globoko molčanje. Nad ulicami je viselo deževno nebo, in nočni veter je vzdihoval med vejami starih jesenov.

»Tu je Viktorijina cesta,« je rekel Wendland in potegnil spremljevalca na drugo stran. V naslednjem hipu je lastnik penzionata z drhtečo roko pokazal na hišo, ki se je rezko razlikovala od temne vrste svojih sosed. Detektiv je pogledal za iztegnjeno roko in zgrbančil obrvi: dve okni na vogalu nasprotne hiše sta sijali v smaragdnozeleni luči. »Zelena luč,« je dejal Wendland s tresočim glasom.

»Ali ste pripravili ključ?« je vprašal Joe Jenkins. »Podvizajva se!« Oba sta planila v hišo in stekla po stopnicah.

Wendland je odklenil vrata svojega stanovanja in skočil naprej, naravnost k pisalni sobi. Vrgel je vrata vsaksebi ter se ozrl z nepopisnim izrazom: v sobi je bila črna tema.

Mr. Joe Jenkins je počasi vstopil, sveteč z električno žepno svetilko po preprogi. »Prosim, napravite luč.« Wendland se je podvizal, in soba je zažarela v mehki, rumenkasti luči žarnic.

»Ali ima ta soba še kak izhod?«

»Da, v našo izbo.«

»Peljite me tja.« Tudi izba je bila prazna.

»Kam drže ta vrata?«

»V spalnico moje žene.«

»Poizkusite se prepričati, ali že spi.« Lastnik penzionata je potrkal na duri. Nič odgovora. »Žena spi,« je dejal trpko. »Ali pa se dela, kakor bi spala. Ključ đo teh vrat pa imam. Če želite, lehko odklenem.«

Detektiv je nekaj hipov zamišljeno strmel v zaprte duri, nato pa je pogledal lastniku penzionata v oči ter rekel s trdim izrazom: »Ne.«

Izza kulis.

1. Odličen zastopnik liberalnih mladinov poverjenik g. Ribnikar v Ljubljani se je pred par dnevi izrazil, da morajo demokrati na vsak način in za vsako ceno upropastiti g. Peska, kajti če bo g. Pesek odstranjen, bodo demokrati že pridobili narodne socijaliste na svojo stran in ker bi šli potem tudi socijalni demokrati z njimi, nakar bo pri novi volitvi župana v Ljubljani izvoljen demokrat. Pripravljajo nov napad na g. Peska, ki ga bo uničil. Prijatelj je opozoril tega liberomladina, da bi se znal nov napad izjaloviti in bi tudi, če se posreči, utegnil demokratom več škodovati kakor pa koristiti. — »Županstva v Ljubljani ne smemo izgubiti,« je bil odgovor, »in naj stane kar hoče in če upropastimo s Peskom vred tudi svoje lastne ljudi.«

2. V sredo, 6. t. m. je bila seja načelstva JDS v Ljubljani. Po daljši debati se je potrdil prejšnji sklep, da se priporoči vladi, da takoj potrdi g. Peska za ljubljanskega župana.

3. Snoči smo obili iz Celja telefonično poročilo, da se je vršil včeraj v Celju sestanek demokratov, na katerem je povedal minister dr. Kukovec, da pripravlja »Jutro« novo bombo za g. Peska in da se napad izvrši v najkrajšem času.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je v JDS struja, ki se ne pokorava niti sklepom načelstva, temveč hoče za vsako ceno in z vsakim sredstvom uničiti g. Peska, da pride na županski stolček v Ljubljani demokrat. Če se jim njihova namera posreči, o tem jako dvomimo ter mirno pričakujemo napovedanega novega napada.

Sozarotnik beograjskega atentata v Ljubljani prijet.

V soboto zvečer je prišla na ljubljansko policijsko ravnateljstvo brzojavka od uprave mesta iz Beograda, da je iz svojega bivališča Novi Sad izginil 30letni čevljar Miloš Zlatar, rodom iz okraja Topusko na Hrvatskem. Zlatar je osumljen soudeležbe pri atentatu na regenta. Nadzornik Toplikar in detektiv Janko Podobnik sta šla takoj na delo ter vzela pod strogo kontrolo vse hotele. V nedeljo dopoldne je Podobnik dalje časa v »Zvezdi« opazoval nekega tujca, končno pa ga aretiral in odvedel na policijo. Pri preiskavi so našli pri aretirancu potni list za Ameriko na ime Miloš Zlatar. Prijeli so torej pravega. Pri sebi je imel tudi komunistično legitimacijo. Značilno je, da je bil njegov potni list popolnoma v redu, izstavljen že 3. t. m. od jugoslovanskih oblasti z vizumom ameriškega konzulata v Zagrebu. Vsekakor so za Zlatarja morali posredovati komunistični poslanci. V potnem listu je bila navedena tudi žena Ruža in 2-letna hčerka Olga. Nadaljne poizvedbe so dognale, da se je Zlatar pripeljal z ženo in otrokom v nedeljo pred 6 uro zjutraj preko Karlovca v Ljubljano, si najel sobo v hotelu pri kolodvoru, zaklenil ženo in otroka v sobo, sam pa odšel v mesto. Na kolodvoru je pustil tri velike kovčke potne prtljage. Zlatarja so v torek pod strogim nadzorstvom odpravili v Beograd. Preiskava v Beogradu je kmalu po atentatu dognala, da je Miloš Zlatar imel nalogo, da pride s štirimi bombami v Beograd in jih vrže na regentovo spremstvo in ministra, a iz neznanih vzrokov ni tega storil.

Nadaljne preiskave radi atentata na regenta.

V preiskavi radi atentata proti prestolonasledniku se vsak dan pojavljajo novi momenti. Za sedaj so še nekatere glavne črte terorističnega pokreta v naši državi neosvetljene in se zato misli, da bi bila aretacija pobeglih Stejićevih tovarišev Marinkovića in Juha velike važnosti. Oba sta menda še isto noč, ko se je izvršil atentat, pobegnila čez severno mejo proti Dunaju. Danes se je izvedelo, da je imel Marinković v Beogradu ljubimko Elviro, s katero je, dasiravno oženjen, živel v intimnih razmerah. To je mlada ženska kakih 25 let, velika koketa, katero je v vojni madžarsko ministrstvo za zunanje stvari porabljalo na Madžarskem za kontrašpionažo. V času boljševiškega režima na Madžarskem je bila metresa nekega kapitana, komisarja Bele Kuna. Ko so se vrnile na Madžarskem redne razmere, je pobegnila v našo državo in živela v raznih mestih, posebno v Primorju. Lani se je spoznala z Marinkovičem in je hitro postala njegova metresa. Smatra se, da je ona nabavila Marinkoviču bombe. Od kod in kako je te bombe nabavila, se bo dognalo pozneje, vsekakor pa jih je Marinković dobil od nje ter jih izročil Csakiju, ki je bil glavni komunistični skladiščnik za orožje. Danes popoldne so prišli policijski agenti v njeno stanovanje, ker pa jo niso dobili doma so izdali za njo tiralico. Policija dela neumorno da aretira pobeglega Marinkovića in Juha. Nocoj je bila izdana tiralica za to dvojico ter je bila takoj odposlana v sosedne države. V tiralici se zahteva, da se obojica izroči nam. Danes so zaslišali krojača Palečka iz Novega Sada, ki je imel postati član terorističnega odbora. Pripeljali so ga v Beograd pred dvema dnevoma. Pri zaslišanju je potrdil vse, kar so dosedaj trdili njegovi tovariši, ki so zaprti v Beogradu. Njegova izpovedba podaja zanimive podatke glede aretiranih poslancev, o katerih je najprej izjavil, da je bil Nikola Kovačević edini za to, da se komunistične ideje izvedejo s terorjem. Ko pa je bil opoldne kontrontiran s Csakijem, se je ugotovilo, da je Kovačević v soglasju z ostalo trojico narodnih poslancev izdelal vse načrte in naloge terorističnega odbora in v družbi četrtega narodnega poslanca, kojega ime se dosedaj prikriva, organiziral teroristični odbor in ga vzdrževal do danes. Potrdil je tudi navedbo, da se atentat izvrši v imenu vseh štirih poslancev. Danes so odvetniki g. Grebenac (zemljoradnik), Bora Popovič (republikanec) in Uglješa Javonović (centrumaš) pregledali sklep glede aretacije treh komunističnih poslancev. Aretirani poslanci so izjavili, da sprejmejo te tri odvetnike za svoje zagovornike, od katerih bo vsak branil vse tri poslance. Tudi odvetniki so pristali na to, da prevzamejo zagovorništvo komunističnih poslancev. G. Popovič je takoj po aretaciji komunističnih poslancev vložil pritožbo, katero je prinesel s seboj že napisano. V njej v glavnem poudarja formalno stran, da poslancev ni bilo treba aretirati. — Zvečer ob 18.30 sta upravitelj mesta Beograda in šef policije dovolila novinarjem da obiščejo zapore, v katerih se nahajajo komunistični poslanci z atentatorjem Stejićem in nekaterimi drugimi osebami, ki so v zvezi z atentatom. Stejić je zaprt v ozki celici, ki se nahaja v prizemlju na dvorišču in ima samo ena vrata, katera so vedno odprta in pred katerimi je postavljena močna oborožena straža. Stejić je stal odet z odejo. Obraz mu je miren, bled in kljubovalen. Njegova poza je bila — vsaj tako se je govorilo — podobna Napoleonovi. Celica Filipa Filipovića se nahaja v I. nadstropju in je precej velika z dobro električno razsvetljavo. V celici je postelja, ki jo je aretiranec dobil od doma. Filipović je čital knjigo bled in precej nervozen. Ko je zagledal novinarje, je rekel samo: »Tu blizu je Čopič v svoji celici.« Čopičeva celica je veliko manjša in ima samo majhno okence na vratih, skozi katero se je mogel videti jetnik kako šeta gori in doli. Ko je zaslišal govorico, je samo pogledal skozi okence in se potem zopet sprehajal. V ostalih celicah se nahaja veliko število drugih aretirancev. Zaradi vročine so večinoma samo napol oblečeni. Poslanec Kovačević je bil med posetom na dvorišču, kjer se je izprehajal. On je v zaporu najbolj propal. Izmed vseh treh je Čopič najbolj miren, Filipović pa zelo nervozen. Danes predpoldne okoli enajstih so prestregli čudno žemljo. Namenjena je bila enemu izmed aretirancev radi atentata. Spodnja stran žemlje je bila prelomljena, v njej pa je bil list, na katerem je bilo napisano: »Samo še danes popoldne, Mica.« Misli se, da se je ta list napisal na temelju izjave, ki so jo zagovorniki dali kakemu članu družine aretirancev.

Razkol v komunističnem klubu radi atentata na regenta. Glasom tukajšnjih listov se mnogo govori o razkolu v komunističnem klubu povodom atentata. Klub se bo menda razdelil v teroristično levico in zmerno desnico. Komunisti so izdali komunike, v katerem dementirajo vse vesti o razkolu v klubu, vendar pa tukajšnji listi tudi po tm dementiju trdovratno trdijo, da bo prišlo do razkola. Večina bo menda na strani zmernih.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Zbor delegatov Narodno-socijalne zveze.

V nedeljo, 3. t. m. se je vršilo v magistratni posvetovalnici v Ljubljani zborovanje delegatov NSZ. Na zborovanju je bilo navzočih 38 delegatov in so bile zastopane razven dveh vse podružnice. Predsednik NSZ tov. R. Juvan otvori zborovanje, konštatira sklepčnost in opraviči soustanovitelja NSZ tov. Peska in strokovnega tajnika tov. Brandnerja. Zapisnikarjem imenuje tovarišico Rožanec in overovateljem zapisnika tov. Stoparja in Porenta. Nato poda obširno poročilo o razvoju NSZ. Razpravlja o strokovnem gibanju pri nas kakor tudi v inozemstvu. Opaža se importiranje tujega delavstva, medtem ko naše delavstvo trpi še vedno vsled brezposelnosti. Omenja brate delavce v Primorju in na Koroškem, katerim ne pozabimo nikdar, jim pošilja pozdrave z željo, da bi bilo čimpreje združeno vse jugoslovansko delavstvo v edinstveni državi. S sprejetjem ustave se bližamo konsolidiranju naše države. Spominja se naših bratov v Čehoslovaški, katerih je organizirano v Češki Obec Delnicki nad pol milijona.

Nato poda tudi tov. R. Juvan vsled odsotnosti tov. Brandnerja obširno tajniško poročilo. Podružnic ima NSZ 26. Posebno Štajerska se zadnje čase prav pridno giblje. Omenja komunistično gibanje, delavske zbornice, razpravlja o bolniških blagajnah o starostnem zavarovanju, delavskih dopustih, o stagnaciji v našem gospodarstvu, o brezposelnosti in o vsem podrobnem delu in poslovanju strokovnega tajništva NSZ. Posebej omenja poslovanje posameznih podružnic in o važnosti narodno - stanovskih organizacij. V debato o obeh poročilih so posegli tov. Mejda, Trebušak, Hudovernik, Bizjak, Miklavčič, Škerjanc in Prislan.

Nato poroča blagajnik tov. Ivan Zupan. Denarnega prometa je imela NSZ v pretečenem letu 195.572.04 K in sicer dohodkov 102.908.55 K in stroškov 92.663.49 K. Tako da je gotovine 10.145.06 K. Podpor v bolezni in brezposelnosti se je izplačalo 69.688.85 K; drugi stroški pa odpadejo na plače in ostale upravne stroške.

V imenu nadzorstvenega sveta poroča tov. Kozinc, ki omenja, da so knjige v najlepšem redu, da je bilo poslovanje Zveze vzorno in predlaga blagajniku in vodstvu absolutorij. Soglasno sprejeto! Nato so se vršile volitve vodstva in so bili izvoljeni za predsednika tov. R. Juvan, I. tajnik tov. R. Treiber in I. blagajnik tov. Ivan Zupan. V upravni odbor so bili izvoljeni sledeči tovariši: Anton Brandner, B. Kozinc, L. Pust, Porenta P., J. Mencin, Ivan Nedved in za podružnice sledeči tovariši: Škerjanc (Maribor), Bregant (Hoče), Lešnik (Leitersperk), Biziak (Litija), Poznič (Kočevje), Trebušak (Zagorje), Livio (Sevnica), Hudovernik (Bled), Čufar (Jesenice) in Mohorič (Žiri). V nadzorstvo so bili izvoljeni: D. Stopar, M. Buh, A. Bavdek. Pri nadaljni točki določitev prihodnjega zbora delegatov se po daljši debati soglasno sprejme, da se vrši prihodnje letno zborovanje delegatov NSZ ob binkoštnih praznikih v Litiji. Pri slučajnostih so bili sprejeti sledeči predlogi: Predlog tov. Zupana, da se ustanovi še en organizacijski razred, v katerega prispeva član K 2.— mesečno, nima pa pravice do podpore v bolezni in brezposelnosti, pač pa uživa vse druge ugodnosti organizacije. Dalje predlog tov. Juvana, da se naroča vodstvu NSZ naj z ozirom na priseljevanje nemškega, italijanskega in drugega tujerodnega delavstva napravi primerne korake, pri pokrajinski, kakor tudi pri centralni vladi, da se to naseljevanje kratkomalo prepove in onemogoči, dokler traja brezposelnost našega delavstva in uradništva. Ako pa ne bi bilo doma zadostno kvalificiranih delavcev, naj se pa da prednost kvalificiranim delavcem iz Čehoslovaške. Nadalje predlaga tov. Juvan, da pošlje delegatsko zborovanje pozdrav Češkoslovenski Obec delnicki v Pragi in predlog, da se pozivljajo vse podružnice NSZ, da v gospodarskem interesu delavstva v delokrogu svojih podružnic ustanavljajo tudi podružnice Splošnega gospodarskega društva. Nato se razvije živahna debata o raznih predlogih internega poslovanja, katere so se udeležili tov. Škerjanc, Černe, Juvan, Zupan, Bizjak, Kozinc Rojc, Mejda in Miklavčič. Iz debate je bilo razvidno, da je zanimanje med delavstvom za NSZ vedno večje in da se delavstvo prav dobro zaveda potrebe narodno - stanovske organizacije. Ob 1. uri zaključi predsednik tov. R. Juvan krasno uspelo zborovanje.

Beležke.

Ali je ali ni izmišljeno?!

»Jutro« 16. junija: »Glasilo ljubljanskega g. župana si da iz Beograda poročati, da ni gotovo, če bo g. Pesek predložen v najvišje odobrenje. Po naših informacijah je ta vest tendenciozno izmišljena... Pustimo na strani vprašanje kvalifikacije novoizvoljenega g. župana za poglavarja mestne občine ljubljanske. Ali g. Pesek je formalno pravilno izvoljen. Po principih parlamentarizma in demokratizma ima pravico do županskega mesta in naj je zanj glasovala še tako čudna in nevarna koalicija občinskih odbornikov. Naš list je takoj po njegovi izvolitvi izrazil željo, da naj vlada g. Peska brez odloga predlaga v potrditev.«

»Jutro« 5. julija: »Gre za usodo mesta, ki more v naši državi imeti krasno bodočnost. Pri potrditvi župana gre za dvoje: 1. za politično stran, 2. za vprašanje moralne sposobnosti. Glede prve je minister dr. Kukovec izjavil, da je njegovo zasebno mnenje, da bi ga ne priporočil. Za Ljubljano bo res nepregledna škoda, če ji bo županoval zaupnik komunistov in klerikalcev in če bo z avtonomističnimi demonstracijami v boju z državo. Vprašanje moralne kvalifikacije... Mi ne maramo vleči tozadevne debate na dan, a mirno rečemo, da bi v tem oziru samo iskreno želeli, da se Ljubljani prihranijo nadaljna presenečenja.«

Tone Kristan se poslavlja.

Sodrug Tone je zaprl za seboj vrata soc. dem. stranke in v »Napreju« spregovoril kratki: Lahko noč! S 1. julijem prevzame Kristan ravnateljsko mesto na državnem veleposestvu v Beljah. Sprejel je od demokratov dobro službo in zapustil proletarske vrste.

Politične vesti.

Vprašanje pokrajinskih namestnikov. Sedaj je najaktualnejše vprašanje popolnitve mest pokrajinskih namestnikov. Kakor znano, so vsi predsedniki pokrajinskih vlad podali demisijo, ker ima po določilih ustave nastopiti likvidacija dosedanjih pokrajinskih uprav. Sedaj je potrebno, da se postavijo namestniki, ki bodo izvedli likvidacijo pokrajin. Glede imenovanja teh namestnikov se še vršijo pogajanja. Vlada se je na zadnji seji bavila s tem vprašanjem, ni pa še storila nobenega sklepa. Verjetno je, da bosta v Sarajevu in Splitu ostala dr. Gjurgjevič in dr. Desnica, v Ljubljani pa sta kandidata za namestnika minister Hribar in dr. Baltič. Za Zagreb se oseba za namestnika še ni omenjala, govori pa se z ene strani o dr. Teodorju Bošnjaku, na drugi strani pa o Antonu pl. Mihaloviču. Zaradi bolezni g. Pašiča bodo o tem vprašanju razpravljali po njegovem ozdravljenju.

Demokratske finance za zemljoradnike. Sredi avgusta bo v Beogradu kongres demokratske stranke, na katerem bodo razpravljali o izpremembi in popolnitvi pravil stranke. Revizija programa se bo vršila v glavnem v tem, da se v demokratski program sprejmejo nekatere točke, ki se nahajajo v programu zemljoradnikov. — Zemljoradniki nameravajo menda izpremeniti taktiko svoje stranke. Pri njih prevladuje oportunistična struja, ki bo po vsej priliki v stranki zmagala.

Ukrajinski romunski incident. Ljudska komisija za zunanje posle ruske in ukrajinske ljudske republike sta v brezžični noti, naslovljeni na romunskega zunanjega ministra, protestirala proti obstreljevanju kraja Luki na levem bregu Dnjestra in proti temu, da je romunsko vojaštvo podpiralo belogardistične toipe pri prekoračenju Dnjestra.

Angleško - japonska zveza. Kakor javlja »Chicago Tribune« iz Washingtona, je japonski poslanik pri slavilju dneva neodvisnosti podal v imenu svoje vlade izjavo, ki veli med drugim: »Nameravana obnovitev angleške - japonske zveze je mišljena v popolnoma prijateljskem duhu napram Zedinjenim državam.«

Gospodarstvo.

STANJE NARODNE BANKE SHS IN NAŠA VALUTA.

22. junija t. l. je bilo stanje Narodne banke SHS: kovinska podlaga (med katero so vštete tuje valute in devize) 437,543.338.31 dinarjev (in 10,604.521.17), posojila 195.359.747.17 dinarjev (manj 1,592.379.30), državni dolg 3,941.431.411.68 dinarjev in 6,735.113.60), bankovci v prometu 3,693.259.405 din. (manj 28,713.745). — V državnem dolgu je pa zapopadena vsota 1.194.542.407.35 din. za odkup kronskih bankovcev, iz česar izhaja, da se je država zadolžila za svoje potrebe pri Narodni banki, ako se odbije vsota za odkup kronskih bankovcev, za 2.746.889.001.33 din. ali 10.987.556.017.32 kron! Ta čisti državni dolg, ki je pokrit samo z državno obvezo, znaša skoraj tri četrtine bankovcev v prometu, kar je vse, kakor nezdravo in kar razlaga, zakaj naša valuta stoji tako slabo. In kakor se razvidi iz zgornjih podatkov, se dolg države pri Narodni banki viša, namesto da bi se nižal. Zadnji čas je, da državna uprava preneha z zajemanjem denarnih sredstev pri omenjeni banki. Sedaj, ko prejme država znatne vsote kot delež na nemški vojni odškodnini, kar se more zahtevati, da se državna uprava ne poslužuje več tega komodnega, a za našo valuto poraznega sredstva ter da polagoma odplača svoj dolg pri Narodni banki. Da to stori naenkrat ne bi bilo svetovati, kajti prenaglo zboljšanje valute ima v nasprotni smeri ravno tako katastrofalne posledice za narodno gospodarstvo, kakor poslabšanje iste. Trgovina in industrija, ki sta nakupovala in producirala na podlagi slabe valute, bi bili močno prizadeti, ako bi se naša valuta naglo zboljšala, kar bi imelo za posledico naglo padanje cen in s tem v zvezi množino konkurzov. Kakor se je naša valuta postopno slabšala, tako je potrebno, da se ista postopno boljša, ako se hočemo ogniti gospodarskih pretresljajev. A tudi v interesu izvoza naših poljskih pridelkov je, da se naša valuta sedaj, ko ima začeti izvoz, ne dvigne prehitro, kar bi onemogočilo izvoz omenjenih pridelkov, za katere bi inozemstvo plačalo manj kron, ako bi se krona sedaj zboljšala. Za sedaj se nam je torej zadovoljiti s stabilizacijo krone v interesu industrije, trgovine in poljedelstva in s tem, da se padanje naše valute, ki ga opažamo v zadnjem času, zajezi.

*

+ **Zvišana vozna cenz za I. razred brzovlakov.** Glasom odloka ministrstva prometa se je zvišala cena osebnega voznega listka I. razreda na vseh brzovlakih od 48 na 54 par pri kilometru. Na ta način stane vozni listek I. razreda skoro trikratno osnovno cono III. razreda. Ta tarifa stopi v veljavo s 15. julijem t. l.

+ **Nova carinska tarifa.** Kakor se poroča iz Beograda, prinese »Službene Novine« novo carinsko tarifo, po kateri bo znašala carina 6 odstotkov vrednosti. Na ta način se bo letni državni dohodek na carini zvečal za 800 milijonov dinarjev.

+ **Razpis dobave materijala za vezenje tobaka.** Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 20. julija t. l. ofertno licitacijo za nabavo materijala za vezanje tobaka in sicer: a) Za Srbijo in Črno goro: kartone za označbo bal, 300.000 komadov: plombe iz pločevine (300.000 komadov); 10 decimalnih tehtnic franc sistem s 500 kg kapacitete; amerikansko platno (600 metrov) klešče za plombe (20 kosov). b) Za Dalmacijo: platno za ovijanje bal (60.000 metrov); 10.000 kosov vrvi po 6 metrov dolgih; 5000 kg vrvi za šivanje tal; 40.000 plomb iz pločevine. c) Za Vojvodino Hrvatsko, Slovenijo: 60.000 vrvic po 3.80 m 40.000 kosov sukanca po 4 m dolgi; 20.000 kosov sukanca po 4.50 m dolgi. d) 600 kg vrvi za šivanje bal. Navedeno blago bo oddati v raznih množinah skladiščem v Nišu, Skoplju, Splitu. Razpisano blago bo oddati do konca septembra 1921. Kavcija znaša za našo državo 10%, za inozemce 20%. En izvod dobavnega razpisa in pogojev z vzorci vred je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled. Zbornica pa nima na razpolago prepisov, ki bi jih mogla interesentom izročiti. Ponudbe je poslati do gorinavedenega dne na upravo državnih monopolov kraljevine SHS ekonomno odobrenje v Beogradu, kjer se dobe tudi podrobni pogoji in pa vzorci.

+ **Reklame na ljubljanskem velesemnju.** Na mnogobrojna vprašanja odgovarjamo tem potom, da se udeleži reklame na »Ljubljanskem velikem semnju« i s. na nekaterih deskah, slikanih reklamah na ograji in inseriranja v katalogu razstavljalcev, lahko tudi ona stranka, ki se ni prijavila kot razstavljalec. Vsi tozadevni načrti so na vpogled v anončni pisarni Aloma Company, družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. I., katera podaja vse informacije in sestavlja reklamne proračune.

Dnevne vesti.

— **Kam z železnim drobižem?** Čeravno je bilo uradno razglašeno, da železni drobiž ostane v veljavi, vendar se ga branijo nele privatniki, temveč tudi državni uradi. Trgovci in gostilničarji imajo takega drobiža še velike množine, toda poštni uradi ga ne sprejmejo več kot za 1 krono, drugi uradi sploh ne — tudi davčne oblasti ne. Čas bi že bil, da se v tem oziru nekaj stalnega ukrene, ker novega drobiža imamo sedaj že dovoli.

— **Koncentracija finančne uprave v naši državi.** V finančnem ministrstvu se vršijo priprave za koncentracijo vse finančne uprave v državi, da bi se na ta način pomotilo delo finančnih delegacij v pokrajinah.

— **O organizaciji ministrstva za promet** prinaša včerajšnji Uradni list (št. 76) obširno uredbo. Ministrstvo obsega generalno direkcijo z železniškim odborom, direkcijo za grajenje z gradbenim odborom, oblastne direkcije, direkcijo rečnega prometa z rečnim odborom in direkcijo pomorskega odbora.

— **Direktor** južne železnice inž. Ign. Sega nas prosi, da konštatiramo, da že od leta 1919 ni več načelnik kurilnice, temveč opravlja to službo višji nadzornik inž. Gustav Jurman.

— **Vozna pošta iz Kranja na Jezersko.** Tourist - Office nam javlja, da vozi z Kranja na Jezersko dvosedežen poštni voz, ki odhaja iz Kranja ob 8.45 in se vrača v Kranj ob 18.30. — V drugi polovici tega meseca se otvori med Kranjem in Jezerskim tudi avtomobilni promet.

— **Zveza z Rogaško Slatino.** Od 6. julija do 1. oktobra 1921, v času letoviške sezone v Rogaški Slatini bodo ustavljali dunajski in praški brzovlaki na postaji Grobelno. Odhod iz Ljubljane ob 11.35, prihod v Grobelno 13.43. Odhod iz Zagreba (juž. kol.) 10.30, prihod v Grobelno 13.43. Iz Maribora glav. kol. 13.58 in 14.14, prihod v Grobelno 14.57 in 15.13. Odhod iz Grobelnega ob 16, prihod v Rogaško Slatino ob 17. Odhod iz Rogaške Slatine 13.39, prihod v Grobelno 14.45. Odhod iz Grobelnega v Ljubljano 14.57, prihod v Ljubljano (gl. kol.) 17.01, odhod iz Grobelnega v Zagreb 15.13, prihod v Zagreb (južni kol.) 18.01.

— **V Rogatcu** se je na Vidov dan ustanovila podružnica Jugoslovanske Matice. Predsednik je notar dr. Ivo Šorli.

— **Brat bivšega bolgarskega carja umrl.** Kakor javlja »Berliner Morgenpost«, je princ Filip Koburški, starejši brat bivšega bolgarskega carja umrl v Koburgu v starosti 78 let.

— **Konj udaril dečka.** 13letni sin delavke Kolman Josip iz Gradaca pri Litiji je gnal konja na vodo. Med potjo ga je sunil pastir Simončič Ciril tako, da je odletel v konja in pri tem ga je udaril in podrl. Dečko ima težke poškodbe na obrazu in so ga pripeljali v bolnico.

— **Tatvina** na kolodvoru v Naklem. Neznani vlomilci so vdrli v stanovanje postajenačelnika v Naklem in so mu odnesli za okroglo 2410 K raznega perila.

— **Razpuščeno društvo.** Društvo »Deutsches Studentenheim« v Kočevju je razpuščeno iz državnih interesov.

— **»Klub Primork«** priredi tudi letos na Kralja Petra dan v Rogaški Slatini veliko ljudsko veselico in ples v zdraviliški dvorani. Sodelovale bodo tamošnje narodne dame.

— **Jug. napred. akadem. društvo »Jadran«** se prisrčno zahvaljuje za ljubeznivo pogostitev in prijazen sprejem njegove dramske sekcije, o priliki gostovanja v dneh 2. in 3. t. m. v Krškem tako bratom Sokolom, kakor tudi požrtvovalnim narodnim damam, ki so nam s svojim sodelovanjem pripomogle do kar najlepšega moralnega in gmotnega uspeha. — Odbor.

— **Za »Gosposvetski Zvon«** se je nabralo v juniju med osobjem obr. ravnateljstva južne železnice 892 K. Gdč. Minka Arhar je nabrala pri 1. oddelku 116 K, g. Stamberger pri 2. oddelku 132 K, gdč. Hribernik pri 3. odelku 128 K, g. Irkič pri 4. oddelku 176 K, g. Dekleva pri 5. oddelku 152 K, gdč. Steiner pri 6. oddelku 92 K in gdč. Brumen pri 7. oddelku 96 K.

— **Prijeta morilca.** Detektiv Povhe ljubljanske policije je aretiral Ivana in Jos. Čučka iz Košane, ki sta meseca grudna l. l. v Dol. Košani ubila Fr. Kranjca iz Čepna.

— **Družabni večer** kraj. org. NSS za Kolizejski okraj se vrši v soboto 9. t. m. ob 8. uri zvečer na vrtu gostilne »pri Fortuni«, Vodovodna cesta. Ob slabem vremenu v salonu. Svira tamburaški zbor »Bratstva«, nastopi indijski čarovnik Nyaya - Sahib. Na sestanku razgovor o ustanovitvi prosvetnega društva ter gospodarska vprašanja. Vsak somišljenik in somišljenica naj pripelje seboj tudi svoje prijatelje in znance!

— **Jugoslovanski kondukter,** ki vsebuje železniški vozni red vseh prog v Jugoslaviji in plovni red rečne in morske plovbe, se dobiva v Tourist - Office, Dunajska cesta 18.

Ljubljana.

— **VSI NA SHOD! NARODNO - SOCIALISTIČNA STRANKA SKLICUJE ZA PETEK OB 8. URI ZVEČER V VELIKO DVORANO MESTNEGA DOMA JAVEN SHOD Z DNEVNIM REDOM: DELOVANJE KONSTITUANTE. (POROČATA POSLANCA TOV. DERŽIČ IN BRANDNER.)**

— **Vmešavanje v uradno poslovanje.** Dogaja se vedno češče, da se pri izvrševanju uradnih poslov javnih organov vmešavajo tuje osebe z nedostojnimi izrazi, da večkrat celo z grožnjo. Opozarjamo, da se to po novem kazenskem zakonu zelo strogo kaznuje. Če ima kak očividec pri takih nastopih kak interes ali da hoče na kaj opozoriti, naj se prijavi rajši za pričo.

— **Rešena utopljenka.** V Grubarjevem kanalu blizo Kodeljevega gradu so se kopali otroci, se igrati in letali za gosmi. Pri tem je padla v vodo 5letna Vilma Lazarjeva, hčerka vrtnarja na Gradu. Ko so opazili nesrečo so začeli vpiti na pomoč. Voda je bila takrat narasla in valovje je odneslo otroka. Prihiteli so ljudje na nasprotno obrežje. Trgovec iz Štepanje vasi 25letni Anton Novak je slekel sukujič in skočil v valovje. Plaval je za otrokom in posrečilo se mu je, da je rešil že na pol mrtvo dete, katero so z veliko težavo oživili.

— **»Mavšel«. — Prepir. — Pretep.** V stanovanju A. Židana na Selu so se zbrali delavci Čuček, Cunder in Lavrič in so igrali znano prepovedano igro »Mavšel« Okoli dveh zjutraj so se ostro sprli. V banki je bilo 400 K. Med prepirom pograbi Cunder 400 K, dasi ni bilo nič njegovega denarja v banki. Lavrič pa potegne v jezi nož in zabode Cundra v levo roko tako silno, da je šla klina skozi roko. Nato je odšel iz hiše. Takoj nato so zažvenketala okna in počelo je padati debelo kamenje v sobo. Pri tem sta lahko ranjena Židanova žena in otrok.

— **Neprevidnež.** V ulici na Grad je hotel ustreliti s puško delavec Karl Šinkovec psa delavke tobačne tovarne Jožefe Jurkovič, češ, da ga je pes že enkrat napadel. Jurkovičeva je pričela kričati — prišel je stražnik — rešil psa — toda zaplenil neprevidnežu puško, ker ni imel orožnega lista.

— **Posledica družinskih prepirov.** V Rudniku stanujejo neki Fr. S. in njegova žena — lastnica hiše — in pa Fr. G. s svojo materjo, ki je tašča prvoimenovanega. Med temi ljudmi vlada že dolgo trajni prepir. Mož od lastnice bi rad spravil iz hiše svojo taščo s svakom, nasprotno pa se očita Fr. G., da bi rad spravil iz hiše moža sedanje lastnice. Sovraštvo je vskipelo končno tako daleč, da je včerajšnji obtoženec Fr. S., mož od hišne posestnice, vdrl v stanovanje svoje tašče s sekiro in iskal svojega svaka, ki pa je, opozorjen od svoje matere, pravočasno pobegnil. Obsojen je bil zaradi javnega nasilstva, sovražnega vpada v tujo hišo z zlobnim namenom na 3 tedne težke ječe. Tako nizko kazen so mu odmerili le z ozirom na to, ker ni napravil v stanovanju nobene škode.

— **Žepna tatvina.** Na Vodnikovem trgu je ukradel neznan tat neki ženski ročno torbico, v kateri je imela 125 dinarjev.

— **Tedenski zdravstveni izkaz.** V dobi od 26. junija do 2. julija se je rodilo v Ljubljani 27 otrok (16 dečkov, 11 deklic). V istem času je umrlo 26 oseb (18 moških, 8 žensk), od teh 13 domačinov in 13 tujcev). Smrtni vzroki so bili: 10 jetika, 1 pljučnica, 2 možganska kap, 1 rak, 13 drugih naravnih smrtnih vzrokov. Nalezljive bolezni so bile naznanjene: 1 slučaj škrlatinke in 1 slučaj griže.

— **Vojaški koncert** na vrtu hotela »Union« v Ljubljani se vrši dne 7. t. m. od pol 8. do pol 11. zvečer.

Maribor.

Mariborska stanovanjska komisija je z današnjim dnem v smislu nove stanovanjske naredbe razpuščena. Njene posle prevzame nov, v to svrho ustanovljen državni urad pod vodstvom posebnega uradnika. Sestava novega stanovanjskega sosveta, ki mu bo dodeljen, se vrši že prihodnje dni.

Izvolitev župana v Studencih, Alojza Kalloch, ki so ga kandidirali odborniki delavske kmečke skupine (komunisti in socialisti), je bila potrjena, ker baje ni pravno utemeljenih razlogov za njegovo odklonitev. Proti potrditvi je bil uložen priziv, ki pa še ni rešen.

Zrelostni izpiti. V četrtek prično v Mariboru državni gimnazisti ustmeno maturo. Delalo jo bo 13 gojencev tukajšnje višje vojaške realke in 31 gimnazijskih abiturijentov, dočim bodo nekateri delali zrelostni izpit šele v jeseni.

V kavarni Beograd (poprej Weran) so odslej vsaki večer koncerti.

Mariborski klub kolesarjev in motociklistov »Perun« ima v petek, 8. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Narodnem domu svoj občni zbor.

Vlom. V trgovino Žoštarjevega naslednika Pišlarja v Gosposki ulici je bilo včeraj čez opoldne vlomljeno in odnešeno iz blagajne čez 5000 K. Storilci so neznani.

Celje.

Kralj Matjaževa vojska, mladinska igra v 5. dejanjih, ki so jo vprizorili šolski otroci v Celju na Vidov dan, se ponovi v proslavo Petrovega rojstnega dne 12. t. m. Igro je po narodnem motivu o kralju Matjažu spisala ga. Marica dr. Sernečeva, devet pevskih točk pa je uglazbil g. Ciril Pregelj. Čisti dobiček predstav je namenjen šolski knjižnici. Vidov dan se pač ni mogel lepše proslaviti kot s to uprizoritvijo mladine. Mogoče se tudi uprizoritelji sami niso zavedali kako globoka simbolika leži v tem, da je nastopila v tej igri ravno mladina. Zakaj samo mladina bo enkrat pravilno doumela jugoslovanstvo, ona bo vzljubila s celega srca našo domovino Jugoslavijo. Ona pa je tudi poklicana, da vzbudi kralja Matjaža in reši vse naše neodrešene brate. Mladinske igre pa so tudi z vzgojnega stališča neizmerne važnosti, ker smo prepričani, da se je otrokom ob tej priliki vcepilo več ljubezni do domovine v srce kot pa pri celoletnem šolskem pouku. — Glavno in največjo zaslugo za lepo uprizoritev pa ima g. Stanko Gradišnik, ki je igro režiral in imel ogromen trud, predno je malčke tako dobro pripravil. Občinstvo pa je tudi znalo ceniti njegovo delo in ga priklicalo z avtorico na oder. Ga. dr. Sernečeva je dobila krasen venec, g. Gradišnik in Pregelj pa lepe šopke.

KONGRES »UDRUŽENJA GLEDALIŠKIH IGRALCEV.

Včeraj dopoldan ob pol 10. uri se je nadaljevalo zborovanje delegatov kongresa »Udruženja« ob ne baš najštevilnejši udeležbi vseh prizadetih. Predsedoval je g. Danilo, zborovanje je vodil I. podpredsednik g. Cvijanović, ki je predvsem poročal o penzijskem fondu zagrebškega gledišča ter o ukrepih, ki jih je tozadevno storil pododbor. O predmetu se je živahno razpravljalo. Ker pa se domneva, da bo še pred prihodnjim letom sprejet gledališki zakon, v katerem bodo zapopadena tudi vsa igralstva se tičoča materijalna vprašanja, se o navedenem predmetu kakor tudi o marsikaterem drugem, ki je sicer prišel na razgovor, ni sklepalo definitivno.

Da bi mogli bolje ščititi svoje stanovske interese, predlaga g. Gosić, da bi Udruženje pristopilo k »Savezu umnih radnika«. Po živahni debati za in proti je bil predlog z veliko večino odklonjen. — Besedo povzame nato g. Nučič, bivši vodja mariborskega gledališča, ki obrazloži postanek, razvoj in položaj mariborskega gledališča. Izjavlja, da zapušča to gledališče in odhaja v Zagreb le radi tega, ker ne more ustreči želji svojih igralcev, da jim pri današnjih razmerah poviša gaže. Čuje, da namerava nova uprava maribor. gledališča odpustiti večje število članov, oz. jim že itak majhne gaže celo še znižati. Prosi, da nova uprava obdrži vse člane, kakor so bili doslej, da ne bi izgubili eksistence. G. Bratina, ki je menda najresnejši kandidat za novega vodjo, trdi, da so trditve gosp. Nučiča neresnične ter prosi, da kongres stvarno in objektivno premotri važno vprašanje mariborskega gledišča. Predmet se odda v rešenje anketni komisiji, ki se je dopolnila še z nekaterimi člani mariborskega gledišča.

Obširno in živahno se je nato razpravljalo gmotno vprašanje članov na posameznih gediščih kraljevine ter s tem v zvezi tudi sklepanje pogodb z gediškimi upravami. Dokler ne stopi v veljavo gledališki zakon, je to vprašanje pač eno najbolj perečih za vsakogar. Gosp. Bokić in ga. Juvanova sta v temperamentnih izvajanjih priporočala, da zavzame Udruženje na kongresu k temu vprašanju fixno stališče, da se onemogoči velika beda in izkoriščanje, kateremu so nekateri glasom izvajani posameznih članov v veliki meri izpostavljeni. Na razgovor je ob tej priliki prišlo tudi vprašanje nameščenja oz. celo favoriziranja nedomačinov, predvsem Rusov. Zborovalci so se z odobravanjem izrekli za pomoč nesrečnim poklicanim tovarišem, med katerimi je mnogo prvovrstnih moči, vendar ne na škodo lastnih ljudi ter je bil v tem smislu stavljeni predlog g. Ungerja odkazan anketni komisiji, da stavi to točko v resolucijo. Prej omenjena vprašanja materijelne strani pa so bila odkazana financijelni komisiji, v katero so bili delegirani še po en zastopnik vsakega gledišča, da morejo zastopati interese članstva krajevnim razmeram, ki so zelo različne, primerno.

Sledil je referat o izpremembi organizačnih pravil, kjer so bile nekatere točke dopolnjene oz. izpremenjene. Po razpravi o gledališkem zakonu, ki ima končnoveljavno fiksirati položaj igralstva se je današnje zborovanje zaključilo. Popoldan so zborovali odseki.

Vsled obilice gradiva odreja predsednik začetek zborovanja za četrtek že ob 9. uri.

KLIC DRŽAVNIH UPOKOJENCEV.

Uredbe o dinarskih plačah in draginjskih dokladah državnih uslužbencev in upokojencev izven Srbije in Črne gore so glede pokojnin in tozadevnih doklad povsem nejasne in pomanjkljive. Bivši uradniki v Sloveniji so dobivali do sedaj ravno toliko stalne penzije kakor njih aktivni vrstniki stalne plače in so bili poleg tega dežni stare aktivitetne doklade 4. krajevnega razreda. Danes pa se jih hoče na vse mogoče načine prikrajšati. — Ako je upokojenec do pozne starosti žrtvoval vse svoje moči izključno državi in plačeval penzijski prispevek, potem je tudi sveta dolžnost države, da ga primerno plača in na njegovo starost neprikrajšano, kakor svoje aktivne uslužbence, preživlja. Slučaj, da je bil dosluženi uradnik pred novo uredbo upokojen, ne spremeni nič njegovih življenskih potreb in tudi ne državne dolžnosti do njega. Ker sedanje državne razmere zahtevajo, da se uradniške plače primerno uredijo in izplačujejo v dinarjih potem so ravno isti pogoji dani, da se v istem razmerju uravnajo in izjednačijo vse stalne pokojnine novih in starih upokojencev. Temeljne uradniške lače in penzij naj se določijo v primernih enotnih dinarskih letnih ali mesečnih zneskih, dočim naj bi se osebne in rodbinske doklade v dnevnicah odkazale. Dohodki iz privatnega precev. Temeljne uradniške plače in penzije naj se prepuste mirno oblastvim v kontrolo. Državni upokojenci trdno upajo, da jim bo nudila nova uredba saj toliko ugodnosti, da bodo mogli skromno preživljati sebe in svojo družino.

Sokolstvo.

Sokol I. se najtopleje zahvaljuje gosp. Zorčiču, restavraterju hotela »Triglav« za darilo 1000 K (tisoč kron- o priliki dobro uspelega družabnega večera ob zaključku dneva »gradbe in cvetja« dne 3. t. m.

Sokol v Škofji Loki priredi 21. avgusta t. l. javno telovadbo z veliko ljudsko veselico. Vsa napredna društva se naprošajo, da pri event. svojih prireditvah upoštevajo ta dan. Pri prireditvi sodeluje vojaška godba dravske divizije.

Sport in turistika.

Ilirija - Sparta. Danes 7. julija se vrši na prostoru Ilirije ob pol 19. uri prijateljska tekma med obema kluboma. Ilirija postavi svojo kompletno rezervo, katera je danes sigurno na II. mestu v Ljubljani. Prvo moštvo Sparte smo videli pri prvenstvenih tekmah v najboljši formi, ter je pričakovati, da bo to najzanimivejša domača tekma.

Odbor Turistovskega kluba »Skala« naznanja, da se vrši v četrtek 7. t. m. ob pol 9. sestanek vseh članov v restavraciji »Novi Svet«. Vsled preselitve se odpovejo poslovne ure. Informacije se bodo dajale le na sestankih, ki se bodo objavili v časopisih. Dopisi naj se pošiljajo na naslov Pavel Laurenčič, Kersnikova ul. 5.-I.

Znanost in umetnost.

Pavel Kunaver: Na planine. S 16 slikami. V Ljubljani, 1921. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Str. 139. Cena vezani knjigi K 50.—. Naša planinska literatura je še zelo skromna. Temu pomanjkanju primerne strokovne literature je sedaj odpomogel znani naš turist Pavel Kunaver, ki je napisal zgoraj navedeno delce. Knjigo bo vzel z veseljem v roko vsak hribolazec, izborno bo pa služila zlasti planincem - turistom, ker jim bo vzbudila veselje in ljubezen do naših prelepih planin ter jim dala vse najpotrebnejše podatke, napotke, pojasnila in svarila. Razdeljena je knjiga v 16 poglavij, ki govore o pomenu planinstva, o hrani, o opravi in orodju, o vedenju v planinah, o prenočevanju na planem, o planinskih cvetkah, o hoji in plezanju, o zimi, o nevarnostih, plazovih, ledenikih itd. Lepo in živahno pisano delce ponazorujejo zanimivi in poučni osebni spomini in doživljaji izkušenega pisatelja, zato je toplo priporočamo zlasti v planinah pogosto prelahkomiselni mladini. Tekstu pridejani fotografični posnetki so okusno izbrani in mojstrsko izvršeni. Knjiga bo v okras vsaki hiši in vsaki knjižnici.

Gledališče in glasba.

Iz pisarne Narodnega gledališča. Uprava Narodnega gledališča je angažirala odličnega slovenskega umetnika gospoda Julija Betetta, liričnega basista dunajske državne opere, pevca svetovnega slovesa. — Razen tega je že nastavljen junaški tenor gospod Marcel Sovilski, ki je z velikim uspehom gostoval koncem sezone v »Toski«. — Zasiguran je tudi vstop znanega višjega režiserja gospoda Vladimirja Maroke v naš operni ansambel.

Dramska sekcija jug. napred. akadem. društva »Jadran« uprizori v soboto 9. t. m. ob 20. uri v Čitalnici v Kamniku, Cankarjevo farso »Pohujšanje v dolini Šentflorjanski«. Po predstavi prosta zabava s plesom.

Pokrajina.

Bled. Cenjeno občinstvo se opozarja na veličastno proslavitev rojstnega dne kralja Petra na predvečer t. j. 11. t. m., katero priredi naše letovišče Bled. Poleg igranja zdrav. godbe, krasnega bengaličnega ognja, se vprizori še na jezeru benečka noč tako, da bo ta proslavitev ena najsijajnejših, kar jih je do sedaj bilo na Bledu.

Mali oglasi.

Proda se:

CIGARET PAPIR

Olleschau, vodeni tisk, z vojakom in ptičem sto stotink in sto šestdesetink, Golub, Abadie, Altesse. Vse vrste stročnice. Dalje: Vence in šopke za neveste in birmance. Perje za rože, umetne cvetlic, žico za rože, svilen in krep papir vse barve. Pismeni papir v mapah, kasetah in sto stotink. Pergament papir za konzerviranje sadja. Razglednice, karte za prerokovanje. Vse šolske potrebščine itd. Razpošilja na debelo Uranus - Papirnica, Mestni trg 11, Ljubljana. 1210

POHIŠTVO IN GRAMOFON

po zelo znižani ceni. Naslov pove uprava lista. 1196

2 POSESTVI

se prodasta na Dolenjskem, srednje veliki oddaljeni samo par minut drug od drugega. Možen je nakup tudi skupno. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1201

ENONADSTROPNA HIŠA V MARIBORU

2 minuti od kolodvora oddaljena, ob glavni cesti, z devetimi stanovanji, s trgovskim za vsako obrt sposobnim lokalom in velikim vrtom. Poizve se pri posestnici Mariji Novak, Maribor, Ruška cesta 49.

DOBRO IDOČA RESTAVRACIJA

in mesarija. Poizve se v upravi lista. 1207

KLAVIR

skoro popolnoma nov. Naslov v upravi. 1209

MOTORNO KOLO

znamka »Nekarsulm« z 2 cilindri 3 HP, v jako dobrem stanju, zelo ceno. Poizve se pri g. Lah-u Ernestu, Spod. Šiška, mehanična delavnica, Celovška c. 13. 1182

POSESTVO

blizo postaje Stara Cerkev obstoječe iz hiše, gospodarsko poslopje, živino in vse h gospodarstvu spadajoče orodje, zaradi odhoda. Pojasnila daje Franc Gode v Kobiljih štev. 8, pošta Stara cerkev pri Kočevju. 1188

LUBASOVA NEMŠKA HARMONIKA

štirivrstna prav dobro ohranjena po ugodni ceni. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1190

Kupi se:

HRASTOV LES:

okrogel 1.75, 3, 3.50 m dolžine, 20—30 cm debeline, vsako vagonsko množino za takojšnjo dobavo. Ponudbe z navedbo cene po m³ na Ivan Srebotnjak, Sv. Peter, Sav. dolina. 1154

Službe:

SPREJME SE TAKOJ

izurjena prodajalka v špecerijski stroki. Sprejme se tudi učenec poštenih starišev za špecerijsko trgovino. Oglasiti se je pri P. A. Planinšek, Ljubljana. 1197

SPREJMEJO SE

3 čevljarski pomočniki, ki so dobro izvežbani, k boljšemu delu. Janko Dolenc, Ulica na Grad 3. 1208

IZVEŽBANA KONTORISTINJA

zmožna knjigovodstva in strojepisja se takoj sprejme. Pismene ponudbe za zahtevo plače naj se pošiljajo na Kolinsko tovarno v Ljubljani. 1205

GODCI!

Zveza jugoslovanskih železničarjev potrebuje nekaj dobrih godbenikov, predvsem za klarinet, rog, enfonium in flavto. Reflektanti naj se javijo pismeno ali ustmeno v tajništvu »Zveze jugoslovanskih železničarjev« v Ljubljani, Gradišče 7, ali pa v Mariboru pri predsedniku podružnice »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. 1193

STROJNIK ZA DIESELOV MOTOR

dobro verzirana moč in strojni ključavničar obenem se sprejmeta pri velikem podjetju. Prosto stanovanje, luč in kurjava. Ponudbe pod »Trajno mesto« na upravo »Jugoslavije«. 1194

VEČ PLESKARSKIH POMOČNIKOV

za pleskanje železniških mostov proti dobri plači sprejme tvrdka Josip Jug, Rimska cesta 16. 1153

PLESKARSKI POMOČNIKI

se sprejmejo v trajno delo pri tvrdki Brata Eberl. 1174

Razno:

IŠČE SE

mesečna soba za takoj v sredini mesta. Naslov v upravi. 1204

PROTI DOBRI NAJEMNINI

se išče meblirana soba z električno razsvetljavo za takoj ali 20. julij 1921. Cenj. ponudbe prosim pod št. 1207 na upravo lista. 1207

IŠČE SE GOSTILNA V NAJEM

na kakem prometnem kraju. Naslov v upravi. 1208

JIRASEK: FILOZOFSKA HISTORIJA.

K 30.—. Sjajni historički i ljubavni roman. Upravo izašao. Naručite si odmah kod Češkojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 109

RUSKA KNJIŽEVNOST.

Tražite cjenike ruskih originalnih knjiga od Češkojugoslovenske naklade J. Herejk, Zagreb. 109

MIHAEL ZEVACO:

„Nostradamus“.

(Dalje.)

VII.

Na pokopališču nedolžnih otročičev.

Marija in Renaud nista videla ničesar; navdajale so ju misli, ki jemljejo človeku pozornost do stvari tega sveta. Ko je bil zadnji žrebelj zabit, je Renaud vstal in vzel krsto vnaročje; mignil je Mariji, naj mu sledi. Korakala sta molce; mladenka je svetila z leščerbo. Kmalu sta dospela na obzidan kraj; Marija je videla, da stoji med križi, ki se dvigajo iz neurejenih grobov. Bila sta na pokopališču Nedolžnih otročičev. Renaud je stopil v uto, kjer je imel grobar svoje orodje; vrnil se je z lopato in motiko ter jel kopati grob. Znoj mu je pokrival čelo z debelimi kapljami, tekel mu po licih in se zlival z njegovimi solzami. Ko je bil gotov, je dvignil glavo in videl Marijo tako bledo, tako mračno in okamenelo, da se mu je vtisnila ta njena slika za vse čase v srce. Prijel jo je za roko ter jo držal nekaj časa v svoji desnici, hoteč si nemara osvežiti pogum; nato je spustil krsto v grob in ga zasul. Naposled je dejal:

»Spite v miru, mamica... Zbogom! Jaz odhajam na delo! Najti hočem Croixmartovo hčer. Moja nevesta mi bo pomagala iskati izdajalke... Kaj ne, Marija, da boš pomagala?...«

»Da,« je odgovorila, »pomagala ti bom!...«

»Slišite, mati! Dva bova: vaš sin in vaša hči!... Zato počivajte v miru. Na vaš grob se vrnem šele tisti dan, ko vas bom mogel poklicati za hip iz jame ter vam poveadti, da sem zadostil pravici!...«

Čudne besede mladega moža, ki je govoril, da hoče enkrat vzdramiti mrtvo iz njenega večnega spanja, niso presenetile Marije, tako mogočno je zvenel v njih glas nadčloveškega prepričanja. Renaud pa je zdajci stopil k nji, prijel jo za roko ter izpregovoril s svojim zvonkim glasom ki je bil tako mil, kadar ga ni srd prepajal s trpkostjo:

»In zdaj, ljubljena nevesta, tu pred grobom, ki bodi priča najine zaroke, mi lehko poveš tisto, kar si obljubila razodeti... Oh, povej mi takoj,« je prosil goreče, »da moreva združiti svoji usodi: da morem že jutri prositi tvoje roditelje za tvojo roko!«

»Kaj?« je jeknila Marija, omamljena od groze.

»Ime tvojega očeta in tvoje matere,« je dejal Renaud.

Marija je napela vse moči, da ni bruhnila v jok ter se zgrudila na zemljo. In vendar, saj se je nadejala tega vprašanja; pripravila se je bila nanj. Do najmanjše podrobnosti je bila zasnovala svojo laž, s katero je hotela odvrniti gorje od obeh, od sebe, še bolj pa od Renauda!

»Ime mojega očeta?« je zastokala.

»Mari ni potrebno, da ga vem?« je rahlo vprašal mladi mož.

Počasi je ovila mladeniču, ki ga je ljubila v tej minuti z najčistejšo ljubeznijo, roke okrog vratu; naslonila mu je glavo na ramo in zamrmrala:

»Renaud, ljubljeni moj Renaud, čuj tedaj, kar sem ti hotela prikriti!«

»Govori!« je dejal Renaud trepetaje.

»Na dno srca bi bila rada pokopala to skrivnost; toda ker hočem biti vsa tvoja, ti moram žrtvovati tudi svoj ponos... Poslušaj me, Renaud, in vedi, zakaj sem se tolikanj obotavljala povedati, kdo sem... Brez očeta sem in brez matere... otrok brez svojcev... dekle brez imena...«

Renaud je vzdrhtel in stisnil izvoljenko še tesneje na svoje prsi.

»Ubogi angel moj!... In to te je bilo sram povedati?... Oh, bodi brez skrbi! Vem, s kakšnim krutim zaničevanjem preganja svet otroke brez imena!... Toda če nimaš niti očeta niti matere, ti hočem jaz nadomeščati oba.«

»Da, da!« je zaječala, objemaje ga krčevito.

»In tudi ime dobiš: moje ime!«

»Da, da!« je ponovila vročično. »Tedaj me ne pahneš od sebe? Ne zaničuješ me?«

Njegove ustnice so odgovorile molče na ustnicah Marije. Nekaj časa sta se držala objeta v opojni slasti. Nato so se začela vprašanja; in slehernemu vprašanju je sledil tako točen in trden odgovor, kakor bi bila Marija že zdavnaj premudarila in pripravila vsako najmanjšo podrobnost.

Rekla je, da so jo takoj po rojstvu izpoložili v preddvorju cerkve pri Naši Gospe. Mlada žena iz preprostega ljudstva jo je pobrala in vzela za svojo; bila je Bertranda.e Drugi dan je prinesel Bertrandi neznan sel obilno vsoto denarja, hkrati z listino, ki je izročala neko hišo v Tkalski ulici Mariji v last. Bertranda, ki je kmalu ovdovela, je vzgojila zapuščeno deklico. Po bogastvu, ki so ji ga bili poslali za Marijo, je sklepala Bertranda, da so neznani roditelji plemenitega rodu; navadila se je nagovarjati jo z »gospodično«, smatraje jo za hčer kakega grofa ali vojvode, in občevati ž njo bolj kakor zvesta in vdana služabnica, nego kot krušna mati. Marija je odrasla v hiši v Tkalski ulici ter živela v nji do dne, ko se je seznanila z Renaudom... Tako se je glasila bajka, ki jo je povedala Marija de Croixmart čarovničinemu sinu.

»Tedaj me ne zaničuješ?« je ponovila nazadnje.

»Ne, ne, miljenka moja. Še jutri poiščem starega svečenika pri Sv. Germanu Auxerrskem. Častitljivi mož je moj prijatelj; prositi ga hočem, da naju poroči nemudoma.«

Najnovejše sredstvo za vzgojo las je

„Lasol“

ki je najboljše sredstvo za umivanje las, vporabljivo za dame, gospode in otroke.

Zahtevajte ga po vseh lekarnah, drogerijah in brivnicah.

Dobiva se samo na debelo pri:

I. jugoslov. laboratoriju „Lasol“ Ljubljana, Rimska c. 21.

ODVETNIK

Dr. JURO JAN

preje v Trstu in na Koroškem

je preselil svojo pisarno

v MARIBOR

(nasproti sodišču).

Raznovrstno

Böhlerovo jeklo

na drobno in debelo 1 in pol vagona zaloge, **železne cevi** za vodovode, paro, kanalizacijo, (šotske) **irske peči, betonsko železo** dobavlja po tovarniških dnevnih cenah

„PROMET“, tehn. ind. podjetje Ljubljana.

Promet

tehn. in indust. podjetje dr. z o. z. v Ljubljani, Gradišče 9. jako poceni zaradi premenjene dispozicije

proda

1 električ. motor

17 P. S. 440 Volt, ca 1100 obratov, izdelek Brown-Boweri z reostatem in drugimi pripadki.

1 električ. motor

11 P. S., 300 Volt, ca 1200 obratov, kompleten.

Za oba motorja se prevzame garancija za takojšnjo uporabljivost

Trgovski potnik

vešč slovenščine, srbohrvaščine in nemškega jezika v govoru in pisavi, starejša moč katera je že bil potnik se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače in spričevali se naj vpošlje na M. SAMIDA, veletrgovina Maribor.

Hiša z vrtom

v dobrem stanu, pripravna za vsako obrt, ob cesti in v najprometnejšem kraju rudnika Vode — Trbovlje, se takoj proda. Naslov pove upravništvo lista.

IVAN SAX, Ljubljana

Stari trg štev. 8.

Trgovina z manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča po znižanih cenah.

Medić, Rakovc & Zankl prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kem. in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzojavi: Merakl. Ljubljana. — Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznano najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“. Lak za pode. „MERAKL“. Linoleum lak za pode. „MERAKL“. Emajlni lak. „MERAKL“. Brunoline.

Ceniki se začasno nerazpošiljajo!

NUDIMO:

Glavnike, lesne zaponke, koščene zaponke, Nože, vilice, žlice, lesno robo; Parfum, mazilo za brke, puder, briljantine; Veziva, čipke, vice Trakove za čevlje, steni, naramnice; Broše, prstane, uhane; Gumbe, sukanca; Svinčnike, peresa, gobe.

Sčetke sveh vrst!

In sve ostalo galanterijsko in nirberžku robo!

Prodaja samo na veliko! Prodaja samo na veliko!

Braća Svježić, Zagreb

Telefon 23-44. Petrinjska ul. 5. Telefon 23-44.

Oglasi v „Jugoslaviji“ imajo najboljši uspeh, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumijevi predmeti vseh vrst na drobno in debelo. - Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovorne automobile tovarne Walter Martiny. — Hydravlična stiskalnica za montiranje gumijevih obročev v centrali, Ljubljana, Rimska cesta 2. - Prevozno podjetje za prevoz blaga celih vagonov na vse kraje, za kar je na razpolago 10 tovornih automobilov.

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska c. 20. tel. št. 470. Maribor, Jurčičeva ul. 9, tel. št. 133. Beograd, Knez Mihajlova ul. 3.

Uradnika

popolnoma veščega vseh bančnih poslov in sposobnega za namestnika ravnatelja išče velebanka v Ljubljani. Ponudbe z oznako zahtev na upravništvo lista.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski primeren za industrije in domačo porabo dobavlja na vagone, kosovec, orehovec ali zdrob. po dnevni ceni, vsako množino. Ponudbe pod „Premog“ na upravo lista.

Koristilo Vam bo,

če se pri vprašanjih in naročilih sklicujete na oglase v „JUGOSLAVIJI“!

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO,

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopju.

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919. Prometa v lanskem letu nad 128,000.000 kron.

4 1/2 %

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Odgovorni urednik: Dominik Čebin. Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija«. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.